

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIS TEISMAS

SPRENDIMAS

DĖL ATSIŠAKYMO NAGRINĖTI PRAŠYMĄ NR. 1A-112/2020

2020 m. liepos 23 d. Nr. KT132-A-S123/2020

Vilnius

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, susidedantis iš Konstitucinio Teismo teisėjų Elvyros Baltutytės, Gintaro Godos, Vytauto Greičiaus, Danutės Jočienės, Gedimino Mesonio, Vyto Miliaus, Janinos Stripeikienės, Dainiaus Žalimo, sekretoriaujant Vaivai Matuzaitei,

Konstitucinio Teismo tvarkomajame posėdyje apsvaustė pareiškėjo [duomenys neskelbiami] ([duomenys neskelbiami]) prašymą Nr. 1A-112/2020.

Konstitucinis Teismas

nustatė:

1. Pareiškėjas prašo pripažinti, kad Lietuvos Respublikos Konstitucijos 25, 26 straipsniams prieštarauja Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – BK) 170 straipsnio (2017 m. gegužės 4 d. redakcija) 2 dalis, 170² straipsnio (2010 m. birželio 15 d. redakcija) 1 dalis, 313 straipsnio 2 dalis tiek, kiek pasak pareiškėjo, jose nenustatytas draudimas „nuteisti asmenį už nuomonę, minties laisvę, jos išraišką ir sąžinę“.

Pareiškėjas taip pat prašo atnaujinti praleistą prašymo pateikimo Konstituciniam Teismui terminą ir atlyginti išlaidas.

2. Klaipėdos apylinkės teismas 2019 m. gegužės 14 d. nuosprendžiu pareiškėją pripažino kaltu pagal BK 170 straipsnio (2017 m. gegužės 4 d. redakcija) 2 dalį, 170² straipsnio (2010 m. birželio 15 d. redakcija) 1 dalį, 313 straipsnio 2 dalį ir paskyrė jam baudą. Klaipėdos apygardos teismas 2019 m. spalio 17 d. nuosprendžiu sumažino Klaipėdos apylinkės teismo 2019 m. gegužės 14 d. nuosprendžiu paskirtą baudą, kitą nuosprendžio dalį paliko nepakeistą. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas galutinėmis ir neskundžiamomis 2019 m. gruodžio 20 d., 2020 m. vasario 4 d. nutartimis atsisakė priimti pareiškėjo kasacinius skundus, kadangi juose nebuvo nurodyti teisiniai argumentai, pagrindžiantys bylos nagrinėjimo kasacine tvarka pagrindų buvimą.

3. Pareiškėjo prašymas Konstituciniam Teismui registruotu paštu išsiųstas 2020 m. birželio 10 d., Konstituciniame Teisme gautas 2020 m. birželio 12 d.

Konstitucinis Teismas

konstatuoja:

4. Pagal Konstitucijos 106 straipsnio 4 dalį (2019 m. kovo 21 d. redakcija) kiekvienas asmuo turi teisę kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl Konstitucijos 105 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų aktų, jeigu jų pagrindu priimtas sprendimas pažeidė šio asmens konstitucines teises ar laisves ir šis asmuo išnaudojo visas teisinės gynybos priemones.

5. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 65 straipsnio (2019 m. liepos 16 d. redakcija) 2 dalyje nustatyta, kad asmuo turi teisę paduoti Konstituciniam Teismui prašymą ištirti įstatymų ar kitų Seimo priimtų aktų, Respublikos Prezidento aktų, Vyriausybės aktų atitikties Konstitucijai arba įstatymams, jeigu: 1) tų aktų pagrindu priimtas sprendimas pažeidė šio asmens konstitucines teises ar laisves ir 2) šis asmuo pasinaudojo visomis įstatymuose nustatytomis savo konstitucinių teisių ar laisvių gynybos priemonėmis, įskaitant teisę kreiptis į teismą, ir, išnaudojus visas įstatymuose numatytas teismo sprendimo apskundimo galimybes, yra priimtas galutinis ir neskundžiamas teismo sprendimas, ir 3) nuo šios dalies 2 punkte nurodyto teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos nepraejo daugiau kaip keturi mėnesiai.

Taigi, be kitų sąlygų, Konstitucijos 106 straipsnio 4 dalyje (2019 m. kovo 21 d. redakcija) nurodyto asmens teisė kreiptis į Konstitucinį Teismą turi būti įgyvendinta per Konstitucinio Teismo įstatyme nustatytą terminą, kuris yra susietas su galutinio ir neskundžiamo teismo sprendimo įsiteisėjimo diena (Konstitucinio Teismo 2020 m. sausio 16 d. sprendimas Nr. KT6-A-S6/2020, 2020 m. kovo 25 d. sprendimas Nr. KT55-A-S50/2020, 2020 m. balandžio 8 d. sprendimas Nr. KT69-A-S64/2020).

6. Minėta, kad pareiškėjo prašymas Konstituciniam Teismui registruotu paštu išsiųstas 2020 m. birželio 10 d., Konstituciniame Teisme gautas 2020 m. birželio 12 d., o vėliausia dėl pareiškėjo kasacinių skundų priimta galutinė ir neskundžiama Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis įsiteisėjo 2020 m. vasario 4 d.

Atsižvelgiant į tai, konstatuotina, kad pareiškėjas praleido Konstitucinio Teismo įstatymo 65 straipsnio (2019 m. liepos 16 d. redakcija) 2 dalies 3 punkte nustatytą keturių mėnesių prašymo pateikimo Konstituciniam Teismui terminą.

7. Kaip minėta, pareiškėjas prašo atnaujinti praleistą prašymo pateikimo Konstituciniam Teismui terminą.

7.1. Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 65 straipsnio (2019 m. liepos 16 d. redakcija) 4 dalį asmuo turi teisę prašyti atnaujinti dėl svarbių priežasčių praleistą šio straipsnio 2 dalies 3 punkte nustatytą prašymo pateikimo Konstituciniam Teismui terminą; nustačius, kad šis terminas

buvo praleistas dėl svarbių priežasčių, Konstitucinio Teismo įstatymo nustatyta tvarka priimamas sprendimas dėl praleisto termino atnaujinimo.

Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 65 straipsnio (2019 m. liepos 16 d. redakcija) 4 dalį terminas kreiptis į Konstitucinį Teismą gali būti atnaujinamas tik išimtiniais atvejais, nustatčius, kad šio termino eigos metu egzistavo išskirtinės, objektyvios aplinkybės, nepriklausiusios nuo asmens valios ir sutrukdžiusios asmeniui laiku ir tinkamai įgyvendinti savo teisę kreiptis į Konstitucinį Teismą; asmenys, manantys, kad jų konstitucinės teisės ar laisvės buvo pažeistos, turi ne tik teisę jas ginti, bet ir, nusprendę šia teise pasinaudoti, pareigą tai daryti operatyviai, atidžiai, rūpestingai ir sąžiningai (*inter alia* 2020 m. vasario 5 d. sprendimas Nr. KT17-A-S17/2020, 2020 m. liepos 7 d. sprendimas Nr. KT119-A-S110/2020).

7.2. Pažymėtina, kad pareiškėjo prašyme nurodytos aplinkybės (galutinės ir neskundžiamos Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutarties gavimas keliomis dienomis vėliau, nei ši nutartis įsiteisėjo, minėtos nutarties vertimo į rusų kalbą negavimas) savaime nelaikytinos išskirtinėmis, sutrukdžiusiomis pareiškėjui laiku ir tinkamai įgyvendinti savo teisę kreiptis į Konstitucinį Teismą.

7.3. Taigi pareiškėjo prašyme nurodytos aplinkybės nelaikytinos svarbiomis prašymo pateikimo Konstituciniam Teismui termino praleidimo priežastimis.

8. Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 69 straipsnio 1 dalies 6 punktą (2019 m. liepos 16 d. redakcija) Konstitucinis Teismas savo sprendimu atsisako nagrinėti Konstitucijos 106 straipsnio 4 dalyje nurodyto asmens prašymą ištirti teisės akto atitiktį Konstitucijai, jeigu asmens prašymas paduotas be svarbių priežasčių praleidus nustatytą jo pateikimo Konstituciniam Teismui terminą.

9. Pažymėtina ir tai, kad pareiškėjo prašymas traktuotinas kaip piktnaudžiavimas asmens teise kreiptis į Konstitucinį Teismą, kadangi šiame prašyme nurodytas reikalavimas nušalinti Konstitucinio Teismo teisėjus grindžiamas ne Konstitucinio Teismo įstatymo 48 straipsnio „Konstitucinio Teismo teisėjo nusišalinimas ir nušalinimas“ 1 dalyje nurodytais pagrindais, bet vien akivaizdžiai nepagarbaus ir įžeidžiamo pobūdžio teiginiais, preziumuojančiais, kad Konstitucinio Teismo teisėjai gali neigti visuotinai pripažintus istorinius faktus, *inter alia* Holokaustą, ir negerbti Holokausto aukų atminimo.

10. Konstatuotina, kad prašymas, kuriuo piktnaudžiaujama asmens teise kreiptis į Konstitucinį Teismą, yra nežinybingas Konstituciniam Teismui.

11. Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 69 straipsnio 1 dalies 2 punktą Konstitucinis Teismas savo sprendimu atsisako nagrinėti prašymą, jeigu jo nagrinėjimas yra nežinybingas Konstituciniam Teismui.

12. Paminėtina, kad pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 6 punktą (2019 m. liepos 16 d. redakcija) Konstitucinis Teismas turi teisę skirti baudas, kai dalyvaujantys byloje asmenys piktnaudžiauja savo procesinėmis teisėmis.

13. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad yra pagrindas atsisakyti priimti nagrinėti pareiškėjo prašymą.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 22 straipsnio 3, 4 dalimis, 25 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 28 straipsniu, 69 straipsnio 1 dalies 2, 6 punktais, 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas

nusprendžia:

Atsisakyti nagrinėti pareiškėjo [duomenys neskelbiami] ([duomenys neskelbiami]) prašymą Nr. 1A-112/2020.

Šis Konstitucinio Teismo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

Konstitucinio Teismo teisėjai

Elvyra Baltutytė

Gintaras Goda

Vytautas Greičius

Danutė Jočienė

Gediminas Mesonis

Vytas Milius

Janina Stripeikienė

Dainius Žalimas